

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj. núm. 20, botiga BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rais. Cuba y Puerto-Rico 16 rais, Estranger, 18 rais.

LO DISCURS DE CASTELAR

CONFESSÉM que á nosaltres, com á molts, van impresionarnos tristament las noticias telegráficas que sobre 'l discurs de 'n Castelar se van rebre á Barcelona.

Y compreném que las personas que no han llegit més que aquells telegramas ó 's judicis apassionats de una part de la premsa hostil per sistema al gran orador, hajan format de son últim discurs un concepte desfavorable.

Y no obstant aquest concepte es totalment injustificat.

Castelar, en lo fondo del seu discurs, no ha dit 'més ni menos que lo que vé dihent ja fá molts anys, ó siga desde que vá compendre qu' era necessari crear dintre del partit republicá un núcleo poderós, partidari de viure, ja desde l' oposició, la vida de la llei, á fi de tenir autoritat per exigir á tothom, demá que siga poder, lo respecte més absolut á la legalitat republicana.

De aquí sas declaracions respetuosas envers lo gòbern constituhit, que per altra part no implican la més mínima abdicació dels seus principis.

Sols los esperits malévols poden suposar que 'n Castelar té ja un peu dintre del camp monárquich. L' home que vé consagrando la seva existencia á la defensa uns cops enérgica, altres sosegada y ferma y sempre intel·ligent del ideal republicá, no pot en un dia, en un' hora, en un instant canviar de rumbo y renegar obertament de la seva historia.

Ademés, no se citarà un sol párrafo del seu discurs que donga motiu per suposar una claudicació de aquest género. Si nosaltres li vegessem, no reparariem en tirarli en cara, coneguda com es de tothom l' independència de criteri ab que LA CAMPANA DE GRACIA procedeix sempre. Nosaltres idolatrem á las ideas; pero no als homes. No 'ns lliguem may ab cap home incondicionalment. Al mateix Castelar varem atacar-lo en una ocasió en que creguerem que no interpretava fíelment las aspiracions y 's interessos dels seus electors de Barcelona. No ho olvidin los nostres lectors.

Pero aixó mateix nos dona avuy autoritat per judicarlo y reconeix que no hi ha absolutament cap motiu per fer coro als eternals detractors del jefe del partit republicá històrich.

De son últim discurs y de sa rectificació no hi ha que pèndren párrafos aislats y violentarlos per ferlos dir lo qu' en realitat no diuhen. Es precis, pèl contrari, agafar son conjunt, examinar sa tendencia, y no perdre de vista las circunstancias en que han sigut pronunciats.

Se dirá que tant lo discurs com la rectificació conte-

nen veritats amargas per todas las fraccions republicanas; pero bèn considerat, es sempre més digne de aplauso l' esperit recte y honrat que las revela, que l' home cautelos que las amaga. Alló que diu lo refrán de que «cantant las veritats se perden las amistats» no ha de resar ab un partit polítich com lo nostre, que aspira, antes que á la conquista del poder, á la conquista de la opinió pública. ¿Qué 'n trauriam d'enganyarnos?

Las exageracions en tots conceptes han passat de moda. Podrém creure que tenim majoria en la nació, quan de fet demostrém que la tenim; podrém afirmar qu' Espanya vol la República, quan Espanya l' imposi. A sacudir la indiferencia dels més que res demanan, á donar garantias de bon gòvern als que de tot desconfan, á rendir ab la forsa del dret als nostres adversaris, deu encaminarse la táctica del partit republicá.

Cridant, alborotant, amenassant, s' obtenen facilmente aplausos; s' alcanza una popularitat més ó menos legitima; s' encènen las passions; pero realment no s' adelanta un pas. Y si per sorpresa arriba á triunfarse, també per sorpresa 's cau.

Castelar s' ha mostrat molt optimista ab lo partit de la fusió. Es cert. Dona ja com á fetas las reformas tantas vegadas promesas y creu qu' Espanya será ab ellas un dels paisos més libres d' Europa.

En aquest punt, purament circunstancial qu' en res altera 'l dogma ni modifica 's procediments del nostre partit; en aquesta qüestió de mera apreciació personal podríam no estar del tot conformes ab lo gran orador de la democracia, que si hi estessem no atacariam com ataquém cada dia á 'n Sagasta, per la seva lentitud en realisar los compromisos contrets.

Però, obligats á respectar las apreciacions agenas quan aquestas son honradas, á fi de que sigan respectadas las nostras ¿qué significa que Castelar veja ab colors brillants lo que als nostres ulls se presenta per ara al menos, ab colors molt foscos?

Però 'l mateix optimisme de Castelar no podria ser una habil maniobra encaminada á lograr que al fi en Sagasta s' inclini, com deu, del costat de la llibertat?

No s' olvidi un moment que Castelar és un dels homes públics més intencionats y més llarchs de vista. A l' any '72 ningú veyá la República, y la seva benevolencia, llavors també molt censurada, vá portarla. Al convocarse las primeras corts de la restauració, eran molts los que li tiravan en cara 'l que pretengués pendre part en los debats parlamentaris, y més tart todas las fraccions republicanas han fet cap á las Còrts. Quánt més hauriam guanyat que desde un principi haguessen observat la mateixa conducta! Tal vegada avuy sería un fet la desitjada unitat del partit republicá!

No acabariam may si haguésem de citar cassos que abonan la gran previsió de Castelar, que pot estar subjecte á errors com tots los mortals; pero qu' en realitat fins ara s' ha equivocac pocas vegadas.

Per aquest motiu no poden tirar-se á barato ni 's actes, ni las meras apreciacions personals de un home que n' ha endavinadas tantas y que alenta propòsits tant clars, tant fermes y decidits.

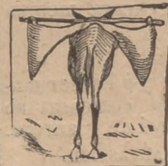
Los seus enemichs més encarnissats, aquells demòcratas que ni simpatisan ab la seva, persona ni participan de las sevas doctrinas, en loch de anticipar judicis desfavorables que molts cops han de rectificar després, acomodantse á la conducta mateixa que en ell condemnavan, podrian quan menos esperar á veure si l' últim discurs de Castelar dona fruits.

Que no sigan impacients, y esperin á censurar-lo si resulta estéril. Pero si arribes á succehir que gracias á aquest discurs en Sagasta entrés obertament en lo camí de las reformas; si de aquells conceptes benévols ab lo gòbern ne naixian lo Jurat, lo Matrimoni civil y sobre tot lo Sufragi Universal, reconeguim llavors que haurá fet més en Castelar ab un discurs á favor de la patria, de la llibertat y de la causa republicana, que molts altres ab anys enters de conspiracions inútils y de insurreccions frustradas.

Y ara que no 'm surtin ab alló de que en Castelar creu que ab lo sufragi universal tardará més á venir la República que ab qualsevol altre medi, perque fóra tonto exigir al home que juga qu' ensenyés las cartas al contrari, y á nosaltres nos convé tenirlas ben amagadas, per lo mateix que volém guanyar la partida leal y honradament.

P. K.

NADAL.

ANCAT en lo seu despaig, ab los colzers sobre la taula y 'l tupé més tiesso que la vara de la justicia—quan está tiessa,—en Sagasta recapacita, buscant lo modo y la manera de passar alegrement lo dia de Nadal.

—¡Qué diable!—exclama, com si hagués pres una resolució definitiva:—per avuy que 's vessi tot. Siaguém generosos y amables, siquiera una vegada á la vida.—

Y sucant la ploma, escriu una carteta, 'n treu varrias copias y extén los sobres, posanthi diversas [direccions].

La carta diu aixis: «Estimat amich: Lo gall-democracia ja es al forn. Considerantlo á vosté com un dels més interessats en lo rostiment, tinch l' honor d' invitarlo avuy á sopar, pera sentir sa autorisada opinió sobre l' éxit de la cosa.—Son invariable amich

P. M. Sagasta.»

Los sobres van dirigits als següents personatjes: Cánovas, Romero Robledo, Martos, Montero Rios, Becerra, Lopez Dominguez, Moret y Martinez Campos.

Ja som al vespre. Los vuyt convidats, que han arribat á casa de 'n Sagasta ab més puntualitat que si s' hagués tractat de fer alguna bona obra, s' entretenen contant qüentos, tot esperant lo moment d' assentarse á taula.

En Sagasta vá y vé del menjador á la cuysa, preparantho tot y procurant que la taula presenti bon cop de vista, si b' está una mica amohinat perque 'l gall-

LO MILLOR GALL

—¿Vol que li porti, senyor?

—Nó, gracias: ja me 'l sè portar jo mateix.